GAZETA Wielkiego Xięstwa POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 255. — W Srodę dnia 31. Października 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 27. Października.

N. Pan raczył właściciela dóbr, de Saldern w Leppin, obdarzyć godnością Szambelana.

N. Pan raczył Tajnemu Nadradzcy Regencyjnemu Duncker dać wstążkę do orderu Orła Czerwonego 3. kl.

Przybyli tu: JW. rzeczywisty Tajny Radzca, Baron Alexander Humboldt, z Cieplic.

Generał Major, Generalny Adjutant N. Pana i komenderujący drugą brygadą jazdy, Hr. Nostitz, z Szląska.

Tegostronny nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister przy dworach Meklenburskim, Oldenburskim i miast wolnych Niemiec północnych, Hänlein, z Kassel.

Wiadomości zagraniczne.

Rossya.

Z Petersburga, d. 6. Października. (st. st.)

W dodatku do Kuryera Litewskiego czytamy następne ogłoszenie Prokuratoryi Radziwiłłowskiéj:

„Ponieważ termin 15. Października na rozpoczęcie układów z JWW. WW. zastawnymi wierzycielami massy Radziwiłłowskiéj przeznaczony, jest niedaleki, Prokuratorya dla wiadomości osób interesowanych oznajmuje: że upoważnioną została do wchodzenia w układy na następnych zasadach: 1) Za summę zastawną właściciel odbierze odpowiedni szacunek z dóbr ocenionych podług zasad Najwyżéj utwierdzonéj tabelli szacunkowéj 1810. roku. 2) Jeśliby którykolwiek z kredytorów zastawnych posiadał jeszcze dług rękodajny, obligowy, takowy razem z zastawnym w kapitale i procentach będzie opłaconym; prawo to jednak niemoże służyć zastawnikom, którzy cudze nabyli obligi, ani kredytorom obligowym, co cudze ponabywali zastawy. 3) Wszelkie długi, tak zastawne jak ręczne, wyżéj wyszczególnione, przepisami formalnemi prawa obleczone i żadnéj już kwestyi nieulegające, będą przyjmowane do likwidacyi. — Ponieważ jednak wielu zastawników są razem dłużnikami massy, dla tego summy zastawne i obligowe, nawet prawdziwe, potąd opłacone niebędą, póki i pierwszy właściciel i wlewko-nabywca jeżeli jest, zupełny i ostateczny niezrobią z massą rachunku, lub niezyskają dekretu Kommissyi Radziwiłłowskiéj ostatecznie oznaczającego ich należności. 4) Zostawia się kredytorom

prawo wyboru z tabelli dóbr przeznaczonych do przedaży, podług pierwszeństwa obrachunku, bez naruszenia wszelako porządku, który dla nierozerwania łączności majątków będzie ustanowiony. 5) Grafowie Wittgensztein dla przyspieszenia i ułatwienia układów oświadczają, że kredytorowie zastawni na mocy niniejszego postanowienia przystępujący do nabycia majątków za swą należność, wolni są od płacenia gotowizną dziesiątéj części, Ukazem 1818. r. na dług skarbowy zawarowanéj, i Grafowie Wittgensztein przyjmują na siebie zaspokojenie onéj. 6) Obciążenie majątków naznaczonych do przedaży długami funduszowemi, duchownemi albo bankowemi, niemoże kredytorów wstrzymywać od ich nabycia, gdyż Hrabiowie Wittgensztein biorą na siebie zaspokojenie tych ciężarów, gdyby takowe miały stawić jakąkolwiek do nabycia przeszkodę. 7) Ponieważ mogłoby zatrudniać układy i to: że niezawsze w proporcyi do summ zastawnych może nastąpić dogodny oddział majątków: dla tego mogą kredytorowie zastawni doliczać do summ swoich superatę albo gotowemi pieniędzmi, albo długami massy nabytemi od kredytorów ręcznych z tym warunkiem: że summy dla dopełnienia przedstawione niemogą przewyższać jednéj siódméj części wartości dóbr, i że długi ręczne będą się przyjmować z summ kapitalnych tylko, należność których ustanowiona będzie podług wyżéj przepisanych prawideł. 8) Przy przedaży części dóbr z wielkiego obrębu, zachowany będzie wzgląd, aby pozostałych dóbr niepozbawiać wygód gospodarskich. Lecz pod żadnym pretextem nabywcy niemogą excypować z obrębów majątków przeznaczonych do przedaży oderwane cząstki ziemi, lasów, stawów, i t. p., chybaby dogodność przyległych majątków massy tego wymagała. 9) Ustanowione będą prawidła generalne do układów, w formie przecinającéj nietylko wszelką możność, ale i podobieństwo do jakichkolwiek na przyszłość pretensyi. 10) Kredytorowie zastawni żądający układu, objaśniać mają Prokuratoryi massy Radziwiłłowskiéj na piśmie swoje chęci z wyszczególnianiem należności. Prokuratorya ze swojéj strony w jak najkrótszym czasie obowiązana będzie okazać wzajemne massy z kredytorem stósunki, albo, gdyby to miało miejsce, bezzasadność jego pretensyi. Skoro po takowych objaśnieniach nastąpi zobopólne zgodzenie się na ostateczny obrachunek, takowy ma być zapisany własnoręcznie przez kredytora do księgi sznurowéj i zakonotowany przez Prokuratoryą. Poczém kredytor może przystąpić do wybrania z podanéj tabelli majątku odpowiedniego jego likwidalnym należnościom, na który prawo wieczyste podług ustanowionych prawideł będzie mu natychmiast wydaném. 11) Przytém sporządzony będzie protokuł, gdzie z wszelkiemi szczegołami zapisywane będą przyczyny, dla których rozpoczęty z kredytorem układ niedoszedł, aby mieć urzędowe usprawiedliwienie czynności Prokuratoryi. 12) Księga obrachunkowa niebędzie zamknięta i dla kredytorów ręcznych: zamiarem bowiem Hrabiów Wittgensztein jest, gdy układy z kredytorami zastawnymi pomyślnie pójdą, na tychże samych zasadach domierzyć satysfakcyą i kredytorom ręcznym. 14) Układy na mocy niniejszego postanowienia trwać będą przez miesięcy ośm. Jeżeli ten czas upłynie bezskutecznie, lub nieodpowie oczekiwaniu, traktacye zamknięte zostaną, i wszelkiego tytułu kredytorowie czekać będą satysfakcyi z wydziału sądowego majątków przez exdywizyą na mocy Ukazu 7. Lutego 1828. r. — Dan w Wilnie, miesiąca Wrześn. 18. dnia 1832. r."

F r a n c y a.

Z P a r y ż a, dnia 18. Października.

D z i e n n i k F r a n k f. donosi: „Depesza od armii północnéj wczoraj o godzinie 12. do Ministeryum wojny nadeszła, głosi, że 3 pulki wsteczne uczyniły poruszenia i że też część artyleryi uczyni ruch koncentracyjny w głąb Francyi. Takowe poruszenia niezdają się zwiastować bliskiego wkroczenia armii francuzkiéj w granice Belgii. Jeśli pogłoskom dziennym dać wiarę należy, tedy polecono dowódzcy flotty angielsko francuzkiéj, do Króla Holenderskiego ostatnie skierować wezwanie, aby ustąpił warowni Antwerpskiéj Belgijczykom, które gdyby Król Wilhelm uporczywie chciał odrzucić, natenczas dowódzca wymienionéj eskadry zostanie umocowany do wzięcia warowni szturmem. Gdyby Belgijczykowie mieli być porażeni i jeśliby Gen. Chassé istotnie chciał rozpocząć bombardowanie miasta Antwerpii, natenczas, ale tylko też natenczas wojsko francuzkie wkroczy w granice Belgii, zaś połączona eskadra uderzy szturmem na Rotterdam, aby Holendrów przymusić do ustąpienia z warowni. Postanowienie to uczyniono z przyzwoleniem Pana van de Weyer." Taż sama gazeta wyraża: „Jeśli zatargi niederlandzko-belgijskie dotychczas jeszcze niesą załatwione, stało się to tylko dla uporu Króla Holenderskiego, głuchego na wszelkie wezwania, przestrogi i roszczenia 5 mocarstw. — Środki przymusu polecono zapewne; obydwom dworom, Angielskiemu i Francuzkiemu. Poczytują w Paryżu usunięcie téj sprawy za tak pewne, iż już wnioskują o skutkach z tego wyniknąć mogą-

cych, pomiędzy któremi ustąpienie z Ankony łacnoby było najznakomitszym. — Wojsko francuzkie ma być w tym stósunku zmniejszone, ile Szuanerya na zachodzie po przywróceniu pokoju stopniowo niknie; południe Francyi już od dawna uspokojone.

Kuryer twierdzi, że przemagająca większość Izby Pana Laffitte wyniesie na godność Prezesa; cieszy on przeto Pana Dupin, weń wmawiając, aby się, należąc do niby-Lewéj, kontentował wice-prezesostwem.

Konstytucyonista głosi, że Prezes rady wydał rozkaz, aby kilka pułków przywołano do stolicy w celu wzmocnienia załogi miasta. Marszałek Gérard przybywszy tu wczoraj w nocy, natychmiast miał konferencyą z Marszałkiem Soult, który się potém niebawem udał do Króla, gdzie się Rada Ministrów o godzinie 2. zgromadziła.

Gazette udziela wiadomości, drogą nadzwyczajną nadeszłéj, że P. Berryer w Blois dn. 17. m. b. jednozgodnie za niewinnego uznanym został.

Wiadomości, któreśmy wczoraj z Madrytu z dnia 9. m. b. otrzymali, nader są ważne. Udzielono amnestyi więźniom politycznym, skąd sobie słusznie tuszymy, że ją téż rozciągną na wygnańców i wychodzców. Przedewszystkiém wielkie tu uczyniło wrażenie postanowienie Królewskie, mocą którego Królowa staje na czele państwa. Domysłów i wniosków stąd bez końca. Prawdopobieństwo przynajmniéj największe, że partya Apostolicznych ostateczny poniosła cios i o zgubę przyprawiona. Karoliści rozpaczają, ile że grotu tego wcale nieprzewidywali.

Pana Duval, nowego Para i Prefekta niższéj Ligiery, przywitano natychmiast po przybyciu w Nantes dn. 15. wieczorem o 5. hałasującą kocią muzyką i charywaryzowano pod oknami jego aż do 11. w nocy. Nazajutrz Prefekt wydał odezwę do wszystkich rozsądnych obywateli miasta.

Między nowo mianowanymi Parami znajduje się 2. Marszałków, 15 Generałów-Poruczników, 2. Gen. Majorów, jeden były Generalny Inspektor, 2. Wice-Admirałów, ogółem 22ch wojskowych; daléj 4. byłych Ministrów Stanu, 5. Radzców Stanu, 4. byłych Radzców Stanu, 2. Prefektów, 1 Mer paryzki, 19 członków rad departamentowych, ogółem 38 urzędników administracyjnych; 2. byłych członków zgromadzenia konstytucyjnego, 1 były Senator, 1 były członek zgromadzenia prawodawczego, 3. Deputowanych, 14. byłych Deputowanych, ogółem 21 członków prawodawstwa; 3. członków sądu kassacyjnego, 2. członków sądów Królewskich, 1 członek Izby rachunkowéj, ogółem 6 urzędników sprawiedliwości; 3. Posłów i 2. byłych Posłów, ogółem 5 dyplomatyków, nakoniec 5 członków instytutu, 4. Radzców uniwersytetu i 4. Professorów; ogółem 13. uczonych. Z bankierów i kupców niema nikogo. Journal du Commerce czyni uwagę, iż w liczbie nowych Parów jest także kilku kandydatów, którzy się na ostatnich wyborach Deputowanych nieutrzymali, jako to Panowie: Allant, Caux, Felix, Faure, Humblot-Conté, Labriffe, Montguyon, Thenard, Tripier, Villemain.

Dzienniki tutejsze donoszą, iż Poseł belgijski przy dworze naszym podał kilku Ministrom i Sprawującym interessa rożnych dworow Królewskich i Xiążęcych niemieckich pismo Króla Leopolda z uwiadomieniem o wstąpieniu jego na tron, przy czém Sekretarz poselstwa, Pan Firmin Rogier oświadczył, iż po uznaniu ze strony Austryi i Pruss, dwory drugiego rzędu niemogą czynić trudności. Zdaje się atoli, iż przyjęcie przez nich rzeczonego pisma niepójdzie z łatwością; czego przyczyną ma być, między innemi, zaniechanie formalności, to jest: iż dyplomacya belgijska niewiedziała, że przy pismach jednego Monarchy do drugich, zwyczajem jest od niepamiętnych czasów dołączać *fac simile* Królewskie dla każdego Ministra spraw zagranicznych.

Gazette de France obejmuje list pewnego podróżnego z Bordeaux, który wyraża, iż na przestrzeni 160 mil drogi z Paryża do wspomnionego miasta, cała Francya podobna jest do ogromnego obozu. Od posterunków gwardyi narodowéj w Longjumeau (w obwodzie Paryża) aż do szańca przedmostowego w Bordeaux, widać tylko same straże, żołnierzy i gwardzistów narodowych, którzy co moment wołają „Qui vive!" (Kto idzie), i mając ostre w pogotowiu ładunki, zachowują takową ostrożność, jakby się znajdowali w kraju nieprzyjacielskim.

Anglia.

Z Londynu, dnia 19. Października.

Onegdaj przybyła tu Xiężniczka Dino, synowica Xcia Tallejranda. Wczoraj odebrała odwiedziny wszystkich Posłów zagranicznych, co wraz z małżonkami swemi uszanowanie złożyli Pannie téj, która z przymiotów umysłu i serca najszczytniejsze na wielkim świecie zajmuje stanowisko.

Z Portugalii niema nic nowego. Dnia 14. statek parowy Confiance niedawno z Oporto do Falmouth przybyły, znowu ztamtąd z powrotem się udał do Portugalii. Na pokładzie jego jest Pan John Milley Doyle i wielu ochotników. Statek Water-Witch przywiózł podobno nowinę, że flotta Dom Miguela rzekę

Duero blokuje i że Sartorius gdzieś na morzu krąży. Ponieważ to jednakże innym wiadomościom się sprzeciwia i samo przez się niejest podobném do prawdy, z największą więc wyglądają ciekawością zawinięcia brygu Pantaloon, który już z Portugalii wypłynął. Zresztą zatrwożyła jednak nieco owa wieść Pana Milley, tak dalece, iż już chciał kazać odpłynąć statkowi „Confience," sam zostawszy spokojnie w Anglii. Zabrał on z sobą plan obrony Oporto wypracowany przez szanownego stryja swego, Sira John Doyle.

Dnia 16. wypłynął statek przewozowy „Wellington" z 150 żołnierzami, 19 oficerami i 100 końmi na pokładzie z Portsmouth do Oporto. Oficerowie niezmierną pałają żądzą odznaczyć się gdziekolwiek; i tuszą sobie, że wiekuistéj dostąpią sławy. Jest między nimi dwóch braci, których ekwipaż przeszło 400 funtów kosztuje. Należą oni do pułku jazdy, którym Pułkownik Bacon komenderować będzie, i którego mundur ma być nadzwyczajnie okazały, gdyż ma nazwę Craek-regiment (pułk zadumiewający).

Kuryer z Paryża miał przywieźć wiadomość, że tam otrzymano odpowiedź Króla Pruskiego na depesze, które P. Werther w dniu 14. Września posłał był do Berlina. Odpowiedź ta ma być téj treści, że Prussy nietylko zdanie swe połączają z zdaniem gabinetów francuzkiego i angielskiego, ale że nawet czynią wniosek, ażeby w razie potrzeby, Holandyą zmusić do płacenia Belgii co tydzień jednego miliona na utrzymanie wojska; ażeby milion ten odciąganym był od tych ośmiu milionów, któremi Belgia przyczyniać się winna do opłaty rocznych procentów długu holenderskiego; a na przypadek, gdyby po kilku miesiącach środek ten pożądanego skutku nieprzyniósł, żeby powyższy milion był podwojony, a eskadra francuzko-angielska nad wszystkiemi portami holenderskiemi ścisłą rozciągnęła blokadę. Tym sposobem Holandya bez krwi rozlewu pozbawioną zostałaby handlu, a środek ten byłby daleko skuteczniejszy, niż podstąpienie wojska pod Antwerpią, przez co miasto to mogłoby być na szturm wystawione. — Naturalną jest rzeczą, że Prussy nieżyczyłyby sobie, ażeby Francuzi w twierdzach belgijskich zajęli tak mocne stanowisko. Nawet Francya sama czuje trudność dostąpienia tego i dla tego uczynić miała wniosek, ażeby w razie, gdyby wojsko jéj zająć musiało Antwerpią, armia pruska zajęła Venloo i belgijską część Xięstwa Luxemburgskiego, a to jako rękojmię, iż Francuzi, gdy powody do zajęcia Belgii ustaną, z kraju tego ustąpią.

OBWIESZCZENIE.

Anna Karolina Spitzen owdowiała Krüger possessorka Zabiczyna i posiedziciel Sałestwa Ludwik Meyer wyłączyli aktem przedślubnym na dniu 23. Sierpnia r. b. wszelką spólność majątku i dorobku.

Wągrowiec, dnia 6. Października 1832.

Królewsko-Pruski Sąd Pokoju.

CYTACYA EDYKTALNA.

W skutek skargi Michała Janeckiego dozórcy gospodarstwa z Wielichowa przeciw nieprzytomnéj od lat 13 żonie swéj Konstancyi z Tereśińskich, mającéj ostatni pobyt swój w Więckowicach pod Bukiem, dopraszającego się, aby mu pozwolenie do wstąpienia w innezwiązki małżeńskie udzielone być mogło, wyznaczyliśmy termin do instrukcyi sprawy

na dzień 30. Stycznia 1833.

po południu o godzinie 3. w izbie sądowéj tu przy Tumie, na który Konstancyą Janecką z miejsca zamieszkania swego niewiadomą, pod zagrożeniem zaocznego postępowania niniejszém zapozywamy.

Poznań, d. 24. Października 1832.

Sąd Konsystorza Generalnego Arcybiskupiego.

AUKCYA.

We wtorek dnia 6. Listopada r. b. i dni następnych przed południem od godziny 9. do 12. i po południu od godziny 2. do 5. sprzedawane będą drogą publicznéj aukcyi najwięcéj dającemu w hotelu Saskim przy Wrocławskiéj ulicy: bardzo dobra pościel, bielizna na pościel, bielizna stołowa i inna; meble, sprzęty kuchenne i gospodarcze, jako też 60 butelek wina szampańskiego i 200 butelek rumu z Jamajki, daléj kilka set funtów tytuniu rozmaitego gatunku i pozytew kościelny o 8 rejestrach w bardzo dobrym stanie.

Poznań, dnia 25. Października 1832.

Castner,
Król. Kommissarz aukcyjny.

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 29. Października 1832.

	Tal.	śgr.	fen.	*do* Tal.	śgr.	fen.
Pszenica . .	1	18	—	1	20	—
Żyto . . .	—	28	—	1	—	—
Jęczmień . .	—	17	—	—	20	—
Owies . . .	—	17	—	—	20	—
Tatarka . .	1	—	—	1	5	—
Groch . . .	1	—	—	1	2	—
Ziemiaki . .	—	7	—	—	8	—
Siana cetnar à 110 ff. . .	—	15	—	—	17	6
Słomy kopa à 1200 ff . .	3	15	—	3	20	—
Masła garniec	1	15	—	1	20	—